

Allianz Nederland Levensverzekering N.V.

Clausuleblad

Arbeidsongeschiktheidsverzekering

AP0405

Allianz

Algemeen

Dit clausuleblad is uitsluitend van toepassing indien en voor zover dit op de polis staat vermeld. De bepalingen in dit clausuleblad gaan boven de overige voorwaarden en treden in de plaats van eerder afgegeven voorwaarden voor de dekking van het risico van arbeidsongeschiktheid.

Algemene bepalingen

Art. 1 Begripsomschrijvingen

In de polis en in de voorwaarden wordt verstaan onder

Arbeidsongeschiktheid

Van arbeidsongeschiktheid is sprake indien de verzekerde als rechtstreeks gevolg van een ziekte of ongeval naar medisch oordeel geheel of gedeeltelijk niet in staat is om met arbeid te verdienen, hetgeen gezonde personen, met soortgelijke opleiding en ervaring, met arbeid gewoonlijk verdienen. Onder arbeid wordt verstaan alle algemeen geaccepteerde arbeid waartoe de verzekerde met zijn krachten en bekwaamheid in staat is.

Arbeidsongeschiktheidsverzekering

Een arbeidsongeschiktheidsrente of vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid. Op de polis staat vermeld welke arbeidsongeschiktheidsverzekeringen zijn meeverzekerd.

Arbeidsongeschiktheidsrente

De meeverzekerde arbeidsongeschiktheidsdekkingen, met uitzondering van de vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid.

Uitkering

De uitkering op grond van een arbeidsongeschiktheidsverzekering: de vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid en/of de arbeidsongeschiktheidsrente. De uitkering uit hoofde van deze verzekering is mede gebaseerd op het arbeidsinkomen van de verzekerde.

Loon

Het pensioengevend jaarloon van de verzekerde, dat de basis vormt voor deze verzekering.

Eigen risicotermijn (wachttijd)

De periode waarover de verzekerde geen recht heeft op een uitkering op grond van een arbeidsongeschiktheidsverzekering. De eigen risicotermijn gaat in op de dag volgend op die, waarop door een bevoegd arts de arbeidsongeschiktheid is vastgesteld (eerste ziektedag).

Beroepsklasse

De klasse waarin de verzekerde op grond van het beroep wordt ingedeeld. Afhankelijk van de beroepsklasse kan er een opslag op de arbeidsongeschiktheidspremie gelden.

Bedrijfsbeoordeling

De inschatting door de verzekeraar van de bedrijfsrisico's die kunnen leiden tot arbeidsongeschiktheidsclaims.

WAO

Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Art. 2 Strekking van de verzekering

Deze verzekering strekt tot (gehele of gedeeltelijke) schadeloosstelling van de verzekerde wegens derving van arbeidsinkomen die het gevolg is van de ingetreden arbeidsongeschiktheid van de verzekerde.

Art. 3 Premiebetaling arbeidsongeschiktheidsrente

1. Voor de arbeidsongeschiktheidsrente zijn premies verschuldigd. Het premiebedrag staat op de polis vermeld.
2. De premies dienen vooruit betaald te worden over het tijdvak dat op de polis is genoemd. De premie dient binnen 30 dagen na afloop van de op de polis genoemde premievaliddatum aan de verzekeraar te zijn voldaan. De premie wordt voldaan door middel van automatische overschrijving ten laste van een bankrekening op basis van een af te geven machtiging, tenzij schriftelijk tussen de verzekeringnemer en de verzekeraar anders is overeengekomen.
3. Als een vervolgpremie niet tijdig is betaald, ontvangt de premieverschuldigde een betalingsherinnering. De dekking vervalt als de premie niet wordt voldaan binnen een termijn van 14 dagen, gerekend vanaf de dag na de dagtekening van deze herinnering.
4. Nadat de dekking is vervallen wegens het niet tijdig betalen van een vervolgpremie kunt u de verzekering in de oorspronkelijke vorm laten herstellen, mits:
  - a. uw schriftelijk verzoek hiertoe de verzekeraar bereikt binnen 90 dagen na de premievaliddatum;
  - b. het bedrag van de achterstallige premie(s), vermeerderd met de verschuldigde rente en administratiekosten, binnen 90 dagen na de premievaliddatum is voldaan; en, indien sprake is van een verzekering waarvoor de verzekerde mag worden gekeurd;
  - c. naar genoegen van de verzekeraar is aangetoond dat de gezondheidstoestand van de verzekerde niet is gewijzigd.

Art. 4 Kosten voor de vrijstelling van premiebetaling

Voor deze dekking is premie verschuldigd tot de datum waarop de verzekerde de leeftijd van 65 jaar bereikt, of als dit eerder is tot de einddatum van de verzekering. Het premiebedrag staat op de polis vermeld.

Art. 5 Vrijstelling van premiebetaling arbeidsongeschiktheidsrente

Indien krachtens deze voorwaarden een al dan niet gedeeltelijke uitkering op grond van een arbeidsongeschiktheidsverzekering wordt verricht, zullen vanaf de datum van ingang van de uitkering de voor de arbeidsongeschiktheidsrente verschuldigde premies worden verlaagd met een percentage dat gelijk is aan het percentage van de uitkering en wel zolang de arbeidsongeschiktheidsuitkering voor dat percentage voortduurt, in afwijking van het bepaalde in het artikel 'Vaststelling van de arbeidsongeschiktheid en de uitkering'.

Art. 6 Arbeidsongeschiktheidsrente

Bij gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van de verzekerde, ontstaan na het afsluiten van de verzekeringsovereenkomst wordt, afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid en met inachtneming van de eigen risicotermijn, de rente als omschreven op de polis geheel of gedeeltelijk uitgekeerd.

Art. 7 Vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid

1. Bij gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van de verzekerde, ontstaan na het afsluiten van de verzekeringsovereenkomst wordt, afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid, met ingang van de eerstvolgende premie-vervaldatum nadat de arbeidsongeschiktheid de eigen risicotermijn heeft overschreden gehele of gedeeltelijke vrijstelling van premiebetaling verleend.
2. Als op de polis staat vermeld dat de dekking 'Premievrijstelling op basis van stijgende premie' is meeverzekerd, zal de jaarlijks geheel of gedeeltelijk vrij te stellen premie worden vastgesteld aan de hand van een op de polis vermelde tabel. Deze tabel geeft het vrij te stellen percentage van de voor dat jaar geldende pensioengrondslag weer uitgaande van de leeftijd van de verzekerde op 1 januari van ieder jaar.
3. Bij melding van de arbeidsongeschiktheid na het verstrijken van de eigen risicotermijn zal de vrijstelling van premiebetaling worden verleend met ingang van de eerstvolgende premie-vervaldatum na ontvangst van de schriftelijke melding.

Art. 8 WAO-aanvullingsrente

1. Bij gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van de verzekerde, ontstaan na het afsluiten van de verzekeringsovereenkomst wordt, na afloop van de loondervingsuitkering krachtens de WAO, afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid en met inachtneming van de eigen risicotermijn, de WAO-aanvullingsrente zoals die op het moment van aanvang van de WAO-uitkering is verzekerd, geheel of gedeeltelijk uitgekeerd.
2. De WAO-aanvullingsrente bedraagt 70% van het loon waarop de verzekering is gebaseerd, minus de vervolguitering krachtens de WAO. Het loon dat in aanmerking wordt genomen, bedraagt niet meer dan het maximumjaarloon, zoals dit geldt ter vaststelling van de uitkering krachtens de WAO.
3. Voor de vaststelling van de arbeidsongeschiktheid, de verplichtingen van de verzekeringnemer en de verzekerde bij arbeidsongeschiktheid en de eigen risicotermijn, wordt de WAO-aanvullingsrente beschouwd als een arbeidsongeschiktheidsrente met een eigen risicotermijn van 24 maanden.

Art. 9 Aanpassingen van de WAO-aanvullingsrente

1. De verzekerde WAO-aanvullingsrente wordt telkens per hoofdpremie-vervaldatum gebaseerd op het bij de verzekeraar laatstbekende loon, de leeftijd van de verzekerde en relevante wettelijke bedragen per 1 januari van het verzekeringsjaar.
2. De verzekeringnemer heeft het recht om de verzekeraar tot aanpassing van het loon te verzoeken. Een dergelijke aanpassing geschiedt zondermeer indien een schriftelijk verzoek om aanpassing van het loon, met als bijlage een door de werkgever(s) gewaarmerkte opgave van het loon, binnen 3 maanden na de datum van aanpassing van het loon door de verzekeraar is ontvangen, mits het van toepassing zijnde maximum niet wordt overschreden.

Art. 10 Vaststelling van de arbeidsongeschiktheid en de uitkering

1. Het percentage arbeidsongeschiktheid wordt voor de eerste 3 jaar, gerekend vanaf de ingangsdatum van de WAO-uitkering, vastgesteld conform het door de verzekerde te overleggen officiële stuk waaruit een oordeel blijkt van de bevoegde instantie inzake de WAO omtrent de mate van arbeidsongeschiktheid. Indien een dergelijk officieel stuk niet kan worden overgelegd omdat de verzekerde niet verzekerd is ingevolge de WAO, dan wel indien bij de acceptatie van het arbeidsongeschiktheidsrisico op medisch advies beperkende voorwaarden zijn gesteld, dient de mate van arbeidsongeschiktheid te worden aangetoond, aan de hand van gegevens van door de verzekeraar aan te wijzen medische en/of andere deskundigen.

2. Na de in lid 1 van deze bepaling genoemde periode van 3 jaar kan het percentage arbeidsongeschiktheid, uitgaande van de begripsomschrijving in artikel 1, door de verzekeraar worden vastgesteld aan de hand van verstrekte gegevens van door de verzekeraar aan te wijzen medische en/of andere deskundigen. Een uitzondering geldt hierbij voor verzekerden die na 3 jaar WAO-uitkering 55 jaar of ouder zijn. Voor deze verzekerden geldt dat de vaststelling van de arbeidsongeschiktheid ook na de in lid 1 genoemde periode van 3 jaar plaatsvindt conform hetgeen in lid 1 van dit artikel is opgenomen.
3. Bij het vaststellen van de mate van arbeidsongeschiktheid wordt geen rekening gehouden met verminderde gelegenheid tot het verkrijgen van arbeid.
4. Indien en zolang de verzekerde geen recht heeft op uitbetaling van zijn uitkering uit hoofde van de WAO of slechts recht heeft op uitbetaling van een gedeelte daarvan, zal de verzekeraar de uitkering op grond van de arbeidsongeschiktheidsverzekering niet, respectievelijk gedeeltelijk uitbetalen.
5. Bij de arbeidsongeschiktheid wordt, met inachtneming van het elders in deze voorwaarden bepaalde, conform onderstaande tabel uitgekeerd:

Mate van arbeidsongeschiktheid	Uitkeringsdeel van de verzekerde premie	Uitkeringsdeel van de verzekerde rente
Minder dan 25%	0,0%	0,0%
25% tot 35%	0,0%	30,0%
35% tot 45%	0,0%	40,0%
45% tot 55%	50,0%	50,0%
55% tot 65%	50,0%	60,0%
65% tot 80%	50,0%	72,5%
80% of meer	100,0%	100,0%

6. De uitkering is gebaseerd op de verzekerde bedragen van de arbeidsongeschiktheidsverzekeringen zoals die op het moment van intreden van de arbeidsongeschiktheid (eerste ziektedag) zijn verzekerd, tenzij door de verzekeraar anders is bepaald.
7. Indien op de polis een jaarlijks procentuele stijging na ingang van de arbeidsongeschiktheidsrente wordt vermeld, zal de eerste stijging een jaar na ingang van de rente plaatsvinden.

Art. 11 Maximale omvang van de dekking

1. Indien de verzekerde verplicht verzekerd is ingevolge de WAO, omvat de dekking van de arbeidsongeschiktheidsrente op enig moment maximaal 80% van het laatstelijk vastgestelde loon, onder aftrek van de maximale uitkering uit hoofde van de wettelijke arbeidsongeschiktheidsdekkingen en elders lopende arbeidsongeschiktheidsdekkingen.
2. Indien de verzekerde niet verplicht verzekerd is ingevolge de WAO, omvat de dekking van de arbeidsongeschiktheidsrente op enig moment maximaal 80% van het gemiddelde loon over de afgelopen drie kalenderjaren, onder aftrek van de maximale uitkering uit hoofde van de wettelijke arbeidsongeschiktheidsdekkingen en elders lopende arbeidsongeschiktheidsdekkingen.
3. Indien op het moment dat er aanspraak wordt gemaakt op een uitkering uit hoofde van deze verzekering blijkt dat de verzekerde uitkering de hierboven omschreven maximale dekking overschrijdt, heeft de verzekeraar het recht om de verzekerde uitkering te verlagen tot deze maximale dekking. Indien de verzekeraar van dit recht gebruik maakt, bestaat geen recht op restitutie van de premie over de achteraf te hoog verzekerde uitkering. Indien de verzekerde uitkering lager is dan de hierboven omschreven maximale dekking, zal de verzekeraar de verzekerde uitkering niet wijzigen.

Art. 12 Uitsluitingen

1. Geen uitkering van een arbeidsongeschiktheidsrente of vrijstelling van premiebetaling wordt verleend voor arbeidsongeschiktheid die is ontstaan, bevordert of verergerd als het directe of indirecte gevolg van, of die verband houdt met:
  - a. een ziekte, klacht, gebrek of aandoening, waarvan de verzekerde bij het totstandkomen van de verzekering op de hoogte kan zijn geweest, en die destijds door de verzekeringnemer dan wel de verzekerde niet is vermeld;
  - b. opzet of roekeloosheid van de verzekerde of van degene die bij de uitkering van een arbeidsongeschiktheidsrente en/of de vrijstelling van premiebetaling belang heeft;
  - c. een ongeval de verzekerde overkomen, terwijl zijn bloed-alcoholgehalte 0,8 promille of hoger was, of het adem-alcoholgehalte 350 microgram of hoger was; dan wel met een de verzekerde overkomen ongeval, waarbij de verzekeraar op grond van verzamelde toedrachtgegevens in redelijkheid aannemelijk maakt dat het ongeval een gevolg was van overmatig alcoholgebruik;
  - d. het gebruik van genees-, en genot-, bedwelmende, verdovende of opwekkende middelen anders dan op medisch voorschrift, tenzij het gebruik overeenkomt met het voorschrift dat een arts heeft verstrekt en verzekerde zich aan de gebruiksaanwijzing heeft gehouden;
  - e. atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan. Deze uitsluiting geldt niet met betrekking tot schade veroorzaakt door radioactieve nucliden, die zich overeenkomstig hun bestemming buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige, of (niet-militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige overheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen. Onder "kerninstallatie" wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979, 225), alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip.
2. Geen uitkering van een arbeidsongeschiktheidsrente of vrijstelling van premiebetaling wordt verleend voor arbeidsongeschiktheid die is ontstaan, bevordert of verergerd als het directe of indirecte gevolg van, of die verband houdt met:
  - a. een gewapend conflict, hier wordt onder verstaan elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de een de ander, gebruik makend van militaire machtsmiddelen bestrijden. Onder gewapend conflict wordt mede verstaan het gewapende optreden van een Vredesmacht der Verenigde Naties;
  - b. burgeroorlog, hier wordt onder verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van eenzelfde staat waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is;
  - c. opstand, hier wordt onder verstaan georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag;
  - d. binnenlandse onlusten, hier wordt onder verstaan min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen, op verschillende plaatsen zich voordoend binnen een staat;
  - e. oproer, hier wordt onder verstaan een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag;
  - f. muiterij, hier wordt onder verstaan een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.

De bovengenoemde vormen van molest, alsmede de definities daarvan vormen een onderdeel van de tekst, die door het Verbond van Verzekeraars in Nederland d.d. 2 november 1981 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank in 's Gravenhage is gedeponereerd onder nummer 136/1981.

3. Gedurende de tijd dat de verzekerde is gedetineerd bestaat geen recht op uitkering van een arbeidsongeschiktheidsrente of vrijstelling van premiebetaling. Dit betekent in elk geval geen recht op uitkering tijdens voorlopige hechtenis, gevangenisstraf en Ter Beschikking Stelling door de Staat.
Dit geldt zowel voor detentie in Nederland als in het buitenland.
4. Als de verzekeringnemer en/of de verzekerde niet aan de verplichtingen uit hoofde van deze voorwaarden voldoet, bestaat geen recht op uitkering.

Art. 13 Algemene verplichtingen van de verzekeringnemer en de verzekerde

1. De verzekeringnemer respectievelijk verzekerde is te allen tijde verplicht op straffe van verlies van het recht op uitkering de verzekeraar terstond op de hoogte te stellen wanneer:
  - a. het beroep van de verzekerde, zoals dat bij het aangaan van de verzekering werd vermeld, of de daaraan voor hem verbonden werkzaamheden een verandering ondergaan;
  - b. de verzekerde die bij aanvang van de verzekering niet verplicht verzekerd is ingevolge de WAO of enige andere verplichte voorziening die recht op uitkering geeft in geval van arbeidsongeschiktheid, tijdens de looptijd van de verzekering onder de werking van deze wetten komt te vallen;
  - c. de verzekerde na het ingaan van deze verzekering niet langer verplicht verzekerd is in gevolge de WAO of enige andere verplichte voorziening die recht op uitkeringen geeft in geval van arbeidsongeschiktheid;
  - d. de verzekerde geen loondienstbetrekking meer heeft;
  - e. de verzekeringnemer geen of minder verzekeraar belang heeft bij hetgeen verzekerd is.
2. In de in lid 1 bedoelde gevallen heeft de verzekeraar het recht vanaf de datum van gewijzigde omstandigheden andere voorwaarden te stellen, waaronder wijziging van de premie of verlaging van de verzekerde rente, dan wel de verzekering te beëindigen met restitutie van de premie over de nog niet verschenen termijn van het lopende verzekeringsjaar.
3. Als de verzekeringnemer respectievelijk de verzekerde verzuimt de verzekeraar onmiddellijk van een risicowijziging in kennis te stellen, dan wel zolang de verzekeraar geen beslissing aan de verzekeringnemer bekend heeft gemaakt, blijft het recht op een uitkering bestaan:
  - a. als de risicowijziging naar het oordeel van de verzekeraar geen risicoverzwaren inhoudt;
  - b. als de risicowijziging naar het oordeel van de verzekeraar uitsluitend leidt tot aanpassing van voorwaarden en/of premieverhoging. In dat geval zal uitkering op grond van de arbeidsongeschiktheidsverzekering plaatsvinden met inachtneming van deze voorwaarden en/of in de verhouding van de op de polis vastgestelde premie tot de nieuwe door de verzekeraar nodig geoordeelde premie.

Art. 14 Verplichtingen verzekeringnemer en verzekerde bij arbeidsongeschiktheid

1. De verzekeringnemer respectievelijk de begunstigde die aanspraak maakt op een uitkering op grond van een arbeidsongeschiktheidsverzekering, is verplicht ervoor te zorgen:

- a. dat zo spoedig mogelijk, doch in ieder geval binnen 60 dagen na de eerste ziektedag, melding wordt gedaan van de ontstane arbeidsongeschiktheid op het daarvoor bestemde formulier van aangifte. Indien de melding van de arbeidsongeschiktheid niet tijdig conform het hiervoor bepaalde plaatsvindt, heeft de verzekeraar het recht de eigen risicotermijn te verlengen met het aantal dagen dat de schademeldingstermijn is overschreden;
  - b. dat de verzekerde zich direct onder behandeling van een arts stelt en alles doet om zijn herstel te bevorderen en nalaat wat de genezing kan vertragen of verhinderen;
  - c. dat de verzekeraar en de door de verzekeraar aangewezen medische en/of andere deskundigen alle verlangde bescheiden en inlichtingen ontvangen, van belang voor de verdere behandeling van de arbeidsongeschiktheid;
  - d. dat de verzekerde zich desgevraagd op kosten van de verzekeraar laat onderzoeken door door de verzekeraar aan te wijzen medische en/of andere deskundigen en aan deze alle gewenste inlichtingen verstrekt;
  - e. dat de verzekerde op verzoek van de verzekeraar een opgave doet van het loon over de afgelopen drie kalenderjaren en de benodigde financiële stukken ter inzage geeft;
  - f. dat direct schriftelijk mededeling aan de verzekeraar wordt gedaan van wijziging in de mate van arbeidsongeschiktheid van de verzekerde.
2. De verzekerde is verplicht alle medewerking te verlenen aan het realiseren van mogelijkheden om de arbeidsongeschiktheid te verminderen en mogelijkheden om terug te keren in het arbeidsproces.
  3. Het niet, niet tijdig of niet behoorlijk nakomen van de in de onderdelen b, c, d, e en f en in lid 2 genoemde verplichtingen en de overige verplichtingen in deze voorwaarden, heeft tot gevolg dat de uitkering op grond van de arbeidsongeschiktheidsverzekering niet ingaat en een reeds ingegane uitkering eindigt. De verzekeraar heeft in dat geval het recht de betalingen terug te vorderen die zijn verricht gedurende de periode waarover ten onrechte werd uitgekeerd.

Art. 15 Eigen risicotermijn (wachttijd)

1. Als aan alle voorwaarden is voldaan gaat de verzekeraar over tot toekenning van de verzekerde arbeidsongeschiktheidsrente, dan wel tot de vrijstelling van premiebetaling, met ingang van de dag waarop de duur van de arbeidsongeschiktheid de eigen risicotermijn heeft overschreden. De eigen risicotermijn, gedurende welke de verzekerde geen recht heeft op een uitkering krachtens een arbeidsongeschiktheidsverzekering, gaat in op de dag volgend op die, waarop door een bevoegd arts de arbeidsongeschiktheid is vastgesteld (eerste ziektedag).
2. De eigen risicotermijn staat op de polis aangetekend. De eigen risicotermijn moet een aaneengesloten periode zijn. Gedurende deze periode moet de verzekerde onafgebroken ten minste 15 % arbeidsongeschikt zijn. Aansluitend op deze periode moet de verzekerde ten minste 25 % arbeidsongeschikt zijn.
3. Voor het bepalen van de eigen risicotermijn worden perioden van arbeidsongeschiktheid, die uit één en dezelfde oorzaak voortvloeien, samengeteld als deze perioden elkaar met een onderbreking van minder dan 30 dagen opvolgen.

Art. 16 Betaling en beëindiging van de uitkering

1. De verzekerde arbeidsongeschiktheidsrente wordt van dag tot dag verkregen. Een toegekende rente wordt uitgekeerd in maandelijkse termijnen achteraf.
2. De uitkering dan wel de vrijstelling van premiebetaling eindigt:
  - a. per de dag dat de verzekerde minder dan 25 % arbeidsongeschikt is.
  - b. op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de verzekerde de 65-jarige leeftijd heeft bereikt. Indien op de polis echter een afwijkende einddatum voor de dekking is vermeld, geldt dat de uitkering en de vrijstelling van premiebetaling eindigen op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de op de polis vermelde einddatum van de dekking is bereikt.
  - c. in geval van overlijden van de verzekerde: per de eerste dag van de maand volgend op de maand van overlijden.

Art. 17 Herziening en beëindiging van een toegekende uitkering op grond van een arbeidsongeschiktheidsverzekering

1. De verzekeraar heeft het recht een toegekende uitkering op grond van een arbeidsongeschiktheidsverzekering te herzien of te beëindigen aan de hand van het meest recente officiële stuk als bedoeld in het artikel "Vaststelling van de arbeidsongeschiktheid en de uitkering", of aan de hand van een onderzoek van verzekerde door één of meer door de verzekeraar aan te wijzen medische en/of andere deskundigen.
2. De herziening geschiedt bij vrijstelling van premiebetaling met ingang van de eerstvolgende premievalidatum na het moment dat de gewijzigde mate van arbeidsongeschiktheid volgens deze gegevens geldt. Bij de overige arbeidsongeschiktheidsdekkingen geschiedt de herziening per de datum, dat de gewijzigde mate van arbeidsongeschiktheid volgens deze gegevens geldt.
3. Een verhoging van de uitkering van een arbeidsongeschiktheidsrente wordt echter niet verder terug herzien dan tot de dag gelegen 12 maanden voor de datum van overlegging van de in lid 1 vermelde gegevens. Een verhoging van de vrijstelling van premiebetaling wordt pas verleend op de eerstvolgende premievalidatum na het moment van overlegging van de in lid 1 vermelde gegevens.

Art. 18 Optierecht en aanpassing verzekerde bedragen

1. De verzekeringnemer heeft het recht om jaarlijks per de premievalidatum de verzekerde arbeidsongeschiktheidsrente te verhogen wegens stijging van het loon, zonder dat gezondheidswaarborgen zijn vereist, tegen het op dat moment geldende tarief behorende bij de dan bereikte leeftijd (optierecht).
2. Een stijging van het loon blijft buiten beschouwing voorzover de stijging op jaarbasis meer bedraagt dan 10%.
3. Het loon dat maximaal in aanmerking komt voor de bepaling van het risico van arbeidsongeschiktheid bedraagt € 130.000,- (cijfer 2004). Dit bedrag kan door de verzekeraar jaarlijks worden geïndexeerd met het CBS-loonindexcijfer (CAO-lonen exclusief bijzondere beloningen).
4. Naast het totaal verzekerde bedrag aan arbeidsongeschiktheidsrente dient er een hoofdverzekering te zijn afgesloten met een verzekerd bedrag dat voldoende is om de verzekering van de totale arbeidsongeschiktheidsrente op grond van de door de verzekeraar gehanteerde normen als een aanvullende verzekering te kunnen blijven beschouwen.
5. Als de verzekeringnemer in enig verzekeringsjaar van het optierecht gebruik wenst te maken, dient dit de verzekeraar binnen 3 maanden na de jaarlijkse premievalidatum schriftelijk kenbaar gemaakt te worden.
6. De stijging van het loon dient de verzekeraar aangetoond te worden.

7. Het optierecht alsmede de mogelijkheid, al dan niet op grond van een indexclausule, de premie te verhogen worden opgeschort, gedurende de periode dat een verzekerde geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is. Ongeacht het bepaalde in lid 8 onderdeel a. van dit artikel kan het recht weer in werking treden na volledig herstel, dit ter beoordeling van de medisch adviseur van de verzekeraar.
8. Het in lid 1 omschreven recht vervalt:
  - a. indien de verzekeringnemer 2 jaar achtereenvolgend geen gebruik maakt van het optierecht;
  - b. indien de verzekerde niet op normale voorwaarden is geaccepteerd;
  - c. bij achterstand van premiebetaling.

Art. 19 Herziening van kosten en/of voorwaarden

1. De kosten voor vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid alsmede de premie voor de arbeidsongeschiktheidsrente en de voorwaarden voor dekking van het risico van arbeidsongeschiktheid, kunnen voor alle verzekeringsovereenkomsten of voor bepaalde groepen daarvan door de verzekeraar worden herzien. Een dergelijke herziening wordt voor elke daaronder vallende verzekeringsovereenkomst van kracht op een door de verzekeraar vast te stellen tijdstip. Dit van kracht worden kan, indien een (gedeeltelijke) uitkering van een arbeidsongeschiktheidsrente dan wel een (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling is verleend, ten aanzien van de verzekeringsvoorwaarden en van het uitgekeerde deel van de arbeidsongeschiktheidsrente dan wel het vrijgestelde premiegedeelte niet plaatsvinden voordat de (gedeeltelijke) uitkering dan wel de (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling is geëindigd.
2. Een wijziging van tarieven en/of voorwaarden zal door de verzekeraar schriftelijk aan de verzekeringnemer worden meegedeeld. Als de verzekeringnemer binnen de in de mededeling genoemde termijn de verzekeraar schriftelijk heeft medegedeeld de herziening te weigeren, eindigt de arbeidsongeschiktheidsverzekering onverminderd het recht op een al ingegane uitkering. Verhoging van de uitkering kan dan niet meer plaatsvinden.
3. De mogelijkheid tot weigering geldt niet als:
  - a. de wijziging van premie en/of voorwaarden voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen;
  - b. de wijziging een verlaging van de premie en/of een uitbreiding van de dekking inhoudt;
  - c. de wijziging van de premie voortvloeit uit een jaarlijkse premie-aanpassing.

Art. 20 Einde dekking

De dekking eindigt van rechtswege, zonder nadere sommatie of ingebrekestelling:

- a. als de verzekerde ophoudt zijn woonplaats in Nederland te hebben;
- b. als de verzekerde langer dan 60 dagen aaneengesloten in het buitenland verblijft zonder de verzekeraar hiervan mededeling te hebben gedaan. Als de verzekeringnemer het verblijf van de verzekerde buiten Nederland meldt, kan de verzekeraar de dekking voor de duur van het buitenlandse verblijf opschorten of de verzekering beëindigen;
- c. als de onverbrekelijk met deze verzekering verbonden levensverzekering komt te vervallen en/of premievrij wordt gemaakt;
- d. bij het bereiken van de einddatum van de dekking. Als einddatum van de dekking geldt de einddatum zoals vermeld op de polis, doch uiterlijk de 65-jarige leeftijd van de verzekerde;
- e. indien de verzekerde anders dan ten gevolge van arbeidsongeschiktheid, opgehouden heeft een beroep uit te oefenen;

- f. op de datum van overlijden van de verzekerde.

Art. 21 Vergoedingen van de kosten van revalidatie, her- en omscholing en arbeidsdeskundige hulp

1. De met voorafgaande goedkeuring van de verzekeraar gemaakte kosten verbonden aan revalidatie, welke kosten niet geacht kunnen worden te behoren tot de normale kosten van geneeskundige behandeling, zullen bovenop de uitkering op grond van de arbeidsongeschiktheidsverzekering geheel of gedeeltelijk worden vergoed. Deze vergoeding vindt plaats voorzover daarop niet uit anderen hoofde aanspraak bestaat.
2. De met voorafgaande goedkeuring van de verzekeraar gemaakte kosten verbonden aan her- of omscholing tot doel hebbende het (gedeeltelijk) herstel van het arbeidsvermogen, welke kosten niet geacht worden te behoren tot de normale kosten van geneeskundige behandeling, zullen boven de uitkering op grond van de arbeidsongeschiktheidsverzekering geheel of gedeeltelijk worden vergoed. Deze vergoeding vindt plaats voorzover daarop niet uit anderen hoofde aanspraak bestaat.
3. De met voorafgaande goedkeuring van de verzekeraar gemaakte kosten verbonden aan arbeidskundige begeleiding en advies, zullen boven de uitkering op grond van de arbeidsongeschiktheidsverzekering geheel of gedeeltelijk worden vergoed. Deze vergoeding vindt plaats voorzover daarop niet uit andere hoofde aanspraak bestaat.

Art. 22 Vervaltermijn

1. Ieder recht van de verzekeringnemer ten opzichte van de verzekeraar vervalt na het verstrijken van een periode van een jaar nadat de verzekeraar haar standpunt bekend heeft gemaakt, tenzij de verzekeringnemer binnen dit jaar het standpunt van de verzekeraar heeft aangevochten en dit schriftelijk aan de verzekeraar kenbaar heeft gemaakt.
2. Onverminderd het bepaalde in het artikel "Verplichtingen verzekeringnemer en verzekerde bij arbeidsongeschiktheid" inzake de schademeldingstermijn vervalt ieder recht op uitkering, indien de melding van de arbeidsongeschiktheid niet plaatsvindt binnen vijf jaar na de gebeurtenis die voor de verzekeraar tot een verplichting tot uitkering kan leiden.

Art. 23 Vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid (dekking A)

1. Als op de polis staat vermeld dat vrijstelling van premiebetaling (dekking A) is meeverzekerd, is tijdens arbeidsongeschiktheid van de verzekerde, voor zover ontstaan voor diens 60-jarige leeftijd, gedurende de periode dat de mate van arbeidsongeschiktheid 65% of meer bedraagt geen premie verschuldigd.
2. Voor deze dekking is premie verschuldigd tot de datum waarop de in de polis vermelde verzekerde(n) de leeftijd van 60 jaar bereikt, of als dit eerder is tot de einddatum van de verzekering.

Art. 24 Slotbepaling

Voor zover niet afwijkend van deze voorwaarden, gelden de Algemene Voorwaarden zoals op de polis vermeld.

Bijzondere bepalingen WMK

De artikelen 25 tot en met 29 zijn uitsluitend van toepassing indien en voorzover dit op de polis staat vermeld. Deze bepalingen gaan boven de algemene bepalingen van dit clausuleblad.

Art. 25 Begripsomschrijvingen

In de polis en in de voorwaarden wordt verstaan onder

WMK-verklaring

Een verklaring die door de verzekeraar wordt opgesteld, indien sprake is van een pensioenverzekering waarvoor de verzekerde op grond van de Wet op de medische keuringen niet wordt gekeurd.

Uitsluitingsperiode

De periode van twee jaar, gerekend vanaf de datum van totstandkoming van de individuele verzekeringsovereenkomst. Indien dit later is, wordt gerekend vanaf de ingangsdatum van de betreffende dekking dan wel de latere datum van ontvangst door de verzekeraar van de door de verzekerde ondertekende WMK-verklaring. Een verhoging van de verzekering wordt als een zelfstandige verzekering beschouwd.

Art. 26 WMK-verklaring

Een verzekerde dient een WMK-verklaring te ondertekenen om in aanmerking te komen voor een acceptatie conform de door de verzekeraar gehanteerde richtlijnen voor pensioenverzekeringen waarvoor de verzekerde op grond van de Wet op de medische keuringen niet mag worden gekeurd, tenzij de verzekeraar schriftelijk anders heeft bepaald.

Art. 27 Uitsluitingen

1. Geen uitkering of premievrijstelling wordt verleend voor arbeidsongeschiktheid die is ontstaan, bevordert of verergerd als het directe of indirecte gevolg van, of die verband houdt met een ziekte, klacht, gebrek of aandoening, waarvan de verzekerde bij het totstandkomen van de verzekeringsovereenkomst op de hoogte kan zijn geweest. Indien dit later is, geldt in plaats van de totstandkomingsdatum van de verzekeringsovereenkomst de ingangsdatum van de betreffende dekking dan wel de latere datum van ontvangst door de verzekeraar van de door de verzekerde ondertekende WMK-verklaring. Deze uitsluiting geldt alleen als de eerste ziektedag in de uitsluitingsperiode valt. Deze uitsluiting geldt niet, indien de verzekeraar bij het totstandkomen van de overeenkomst schriftelijk heeft bepaald dat door de verzekerde geen WMK-verklaring hoeft te worden ondertekend.
2. Geen uitkering of premievrijstelling wordt verleend voor arbeidsongeschiktheid die al bestaat bij het totstandkomen van de verzekeringsovereenkomst of, indien dit later is, de ingangsdatum van de dekking dan wel de latere datum van ontvangst door de verzekeraar van de door de verzekerde ondertekende WMK-verklaring. Deze uitsluiting geldt ook voor een toename van al bestaande (partiële) arbeidsongeschiktheid als direct of indirect gevolg van of verband houdende met dezelfde oorzaak als van de bestaande (partiële) arbeidsongeschiktheid. Met bestaande (partiële) arbeidsongeschiktheid wordt gelijkgesteld arbeidsongeschiktheid die bestond in de periode van 30 dagen onmiddellijk voorafgaand aan de totstandkoming van de verzekeringsovereenkomst of, indien dit later is, de ingangsdatum van de dekking dan wel de latere datum van ontvangst door de verzekeraar van de door de verzekerde ondertekende WMK-verklaring.

Art. 28 Individuele keuzemogelijkheden

1. Indien de pensioenregeling individuele keuzemogelijkheden biedt, dient de verzekerde binnen drie maanden na indiensttreding de keuze(n) te hebben gemaakt door middel van schriftelijke aanmelding bij de verzekeraar. Indien de schriftelijke melding door de verzekeraar wordt ontvangen nadat deze periode is verstreken, geldt voor dit deel van de pensioenregeling een acceptatie conform de bij de verzekeraar gebruikelijke acceptatierichtlijnen voor pensioenverzekeringen waarop de Bijzondere bepalingen WMK niet van toepassing zijn.
2. Indien een gemaakte keuze op een later moment wordt herzien, geldt voor deze wijziging een acceptatie conform de bij de verzekeraar gebruikelijke acceptatierichtlijnen voor pensioenverzekeringen waarop de Bijzondere bepalingen WMK niet van toepassing zijn, tenzij deze herziening voor de verzekeraar niet leidt tot een risicoverzwaren.

Art. 29 Optierecht en optieclausule

1. In afwijking van hetgeen hierover is bepaald in de algemene bepaling "Optierecht en aanpassing verzekerde bedragen", blijft een stijging van het loon buiten beschouwing indien en voorzover de stijging op jaarbasis meer bedraagt dan 20%.
2. Indien het in het voorgaande lid vermelde percentage van 20 wordt overschreden, geldt voor de totale verhoging een nieuwe uitsluitingsperiode en dient de verzekerde een WMK-verklaring te ondertekenen.

